

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΕΝΙΑΙΑ ΓΡΑΠΤΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ Β΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ 2021-22

Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΤΕΤΑΡΤΗ 25 ΜΑΪΟΥ 2022

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΟΓΙΚΗ-ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ (Α΄ ΣΕΙΡΑ)

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Γ073

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΓΡΑΠΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΛΟΓΙΚΗΣ-ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ: 90΄ ΛΕΠΤΑ

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΡΕΙΣ (3) ΣΕΛΙΔΕΣ

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζόμενους)

1. Στο εξώφυλλο του τετραδίου απαντήσεων να συμπληρώσετε όλα τα κενά με τα στοιχεία που ζητούνται.
2. **Να απαντήσετε ΟΛΑ τα ερωτήματα.**
3. **Να μην αντιγράψετε τα θέματα** στο τετράδιο απαντήσεων.
4. Να μη γράψετε πουθενά στις απαντήσεις σας **το όνομά σας**.
5. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα **μόνο με μπλε πένα ανεξίτηλης μελάνης**. Μολύβι επιτρέπεται, μόνο αν το ζητάει η εκφώνηση και μόνο για πίνακες, διαγράμματα κ.λπ.
6. Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού υγρού ή διορθωτικής ταινίας.

ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΜΕΡΟΣ Α´**(20 μονάδες)**

A1. Καθένα από τα στοιχεία της στήλης Α αντιστοιχεί με ένα στοιχείο της στήλης Β. Να γράψετε στο τετράδιο εξέτασής σας τους αριθμούς της **στήλης Α** και δίπλα από τον κάθε αριθμό το γράμμα της **στήλης Β** που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

ΣΤΗΛΗ Α	ΣΤΗΛΗ Β
1. Ο. Ουάιλντ	α. «Υψηλό»
2. Α. Νάεζ	β. «Η τέχνη για την τέχνη»
3. Ε. Μπερκ	γ. «Η τέχνη ως το τρίτον από της αληθείας»
4. Ι. Καντ	δ. «Βαθιά» οικολογία»
5. Πλάτων	ε. «Σκοπιμότητα χωρίς σκοπό»

(5 X 2 = 10 μονάδες)

A2. Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι σωστό ή λάθος, γράφοντας στο τετράδιο εξέτασής σας, δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση, τη λέξη «**σωστό**» ή «**λάθος**».

- α. Ο Χέγκελ εισήγαγε στο πεδίο της αισθητικής θεωρίας την έννοια του «υψηλού».
- β. Η ελευθερία μπορεί να νοηθεί με θετική σημασία, εφόσον δηλώνει απλώς απουσία εμποδίων ή καταναγκασμού.
- γ. Στην αρχαιότητα, ο όρος «τέχνη» δήλωνε την απλή κατασκευή.
- δ. Ο στόχος του τραγικού ποιητή είναι, σύμφωνα με τον Αριστοτέλη, με την ολοκλήρωση του έργου του να προκαλέσει στον αναγνώστη ή στον θεατή την κάθαρση.
- ε. Σύμφωνα με τη θρησκευτική αντίληψη, η τέχνη αποβλέπει στην αποκάλυψη μίας βαθύτερης ή ανώτερης πραγματικότητας.

(5 X 2 = 10 μονάδες)**ΜΕΡΟΣ Β´****(40 μονάδες)**

Να δώσετε σύντομες απαντήσεις (έκταση: 70-110 λέξεις)

B1. Να παρουσιάσετε τη **θετική** και την **αρνητική** σημασία της ελευθερίας και των ανθρώπινων δικαιωμάτων, όπως αυτή χρησιμοποιείται στον χώρο της πολιτικής φιλοσοφίας.

B2. Να παρουσιάσετε **δύο (2)** χαρακτηριστικά της μοντέρνας τέχνης και ακολουθώντας να σχολιάσετε την άποψη ότι «η μοντέρνα τέχνη οδήγησε την τέχνη σε κρίση».

B3. Να αναφερθείτε αναλυτικά σε **δύο (2)** διαφορές της αισθητικής κατηγορίας του «ωραίου» και του «υψηλού», σύμφωνα με τον Καντ.

B4. Να γράψετε **δύο (2)** διαφορές μεταξύ της «βαθιάς» και της «ρηχής» οικολογίας, σύμφωνα με τον Νάες.

(4 X 10 = 40 μονάδες)

ΜΕΡΟΣ Γ΄

(40 μονάδες)

Να δώσετε διευρυμένες απαντήσεις (έκταση: 250-300 λέξεις)

Γ1. Αφού μελετήσετε το πιο κάτω παράθεμα και αξιοποιήσετε τις φιλοσοφικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στο ερώτημα που ακολουθεί:

«Η παραδοσιακή ηθική είναι ανθρωποκεντρική. Ο άνθρωπος, ως σκοπός, αναγνωρίζει στα άλλα όντα σχετική μόνο αξία, ανάλογα με τη χρησιμότητα που έχουν γι' αυτόν. Αντίθετα, η οικολογική ηθική αναγνωρίζει εγγενή, απόλυτη αξία, σε ολόκληρη τη δημιουργία [...] Μια άλλη διαμάχη επικεντρώθηκε στην κριτική του ανθρωποκεντρισμού από τους υποστηρικτές του βαθέως οικολογικού κινήματος [...] Όποιος υποστηρίζει τον ανθρωποκεντρισμό, με την έννοια της προκατάληψης απέναντι σε άλλες μορφές ζωής, αδυνατεί να συλλάβει ότι είμαστε μέρος της ζωής αυτής και εκείνη μέρος του εαυτού μας. Ο ανθρώπινος εαυτός μας δεν μπορεί να χωριστεί από τον πλανήτη. Ο ανθρωποκεντρισμός είναι καταδικαστέος, διότι προβάλλει την προτεραιότητα των ανθρώπων, παραγνωρίζοντας την ουσιαστική ενότητα της δημιουργίας [...]».

Αλέξα Τσερώνη, «Οι Εγγενείς Ηθικές Αξίες στη Βαθιά Οικολογία και τη Θεωρία της Βιώσιμης ανάπτυξης», *Ηθική*, (Περιοδικό Φιλοσοφίας ΕΚΠΑ), τχ.1 (2005), σ. 32, 34.

Ερώτημα: (α) Να εξηγήσετε και, στη συνέχεια, να σχολιάσετε τη θέση των υποστηρικτών της «βαθιάς» οικολογίας κατά του ανθρωποκεντρισμού.

(β) Να γράψετε ποιες συνέπειες επέφερε, κατά την άποψή σας, στο περιβάλλον η παραδοσιακή, ανθρωποκεντρική, ηθική και πώς αυτό μπορεί να αλλάξει προς όφελος όλων μας.

Γ2. Αφού μελετήσετε το πιο κάτω παράθεμα και αξιοποιήσετε τις φιλοσοφικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στο ερώτημα που ακολουθεί:

«Ο Αριστοτέλης, στην Ποιητική, αναλαμβάνει να απαντήσει στην απαξιωτική πραγμάτευση της ποιήσεως από τον Πλάτωνα. [...] Για τον Πλάτωνα [...] η ποίηση είναι αποδεκτή μόνον καθόσον προβάλλει τα σωστά πρότυπα τα οποία προάγουν την ηθική τάξη, όπως την εννοεί ο Πλάτωνας. Η απάντηση του Αριστοτέλη στρέφεται γύρω από την ηθική λειτουργία της ποιήσεως, χάρη ακριβώς στον χειρισμό των συναισθημάτων που επιτρέπει [...] Χωρίς να επεκταθούμε σε συγκριτική ανάλυση των ερμηνειών που

η περίφημη κάθαρσις έχει λάβει, το πιθανότερο είναι η κάθαρση του ελέου και του φόβου, η οποία θίγεται στον ορισμό της τραγωδίας, να αναφέρεται, πάντοτε βάσει της ηθικής θεωρίας του Αριστοτέλη, ακριβώς στην εκπαίδευση του κοινού να βιώνει αυτά τα συναισθήματα με τον σωστό τρόπο και στην κατάλληλη περίπτωση, όπως, δηλαδή, περιγράφει η δεδομένη τραγωδία [...]».

Έλενα Παπανικολάου, «Η Ηθική στην Τέχνη», *Ηθική*, (Περιοδικό Φιλοσοφίας ΕΚΠΑ), τχ. 7 (2009), σ. 9.

Ερώτημα: (α) Να παρουσιάσετε την άποψη του Πλάτωνα για την ποίηση και, στη συνέχεια, να τη συγκρίνετε με την άποψη του Αριστοτέλη.

(β) Να σχολιάσετε την άποψη του Πλάτωνα ότι «η ποίηση είναι αποδεκτή μόνον καθόσον προβάλλει τα σωστά πρότυπα τα οποία προάγουν την ηθική τάξη», καταθέτοντας, παράλληλα, την άποψή σας για τη σχέση ηθικής, τέχνης και καλλιτεχνικής αξίας ενός έργου.

(2 X 20 = 40 μονάδες)

ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ